

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 23ης Μαρτίου 2000

«Υπάλληλοι - Εσωτερικός διαγωνισμός - Αποτυχία στις προφορικές εξετάσεις
- Σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής - Ίση μεταχείριση»

Στην υπόθεση T-95/98,

● Χρίστος Γκόγκος, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενος από τον Χάρη Ν. Ταγαρά, δικηγόρο Αθηνών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τη δικηγόρο Evelyn Korn, 21, rue Nassau,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Gianluigi Valsesia, κύριο νομικό σύμβουλο, και τον Julian Currall, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενους από τον Παρασκευά Ανέστη, δικηγόρο Αθηνών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής-εναγομένης,

● που έχει ως αντικείμενο, αφενός, την ακύρωση της απόφασεως της εξεταστικής επιτροπής του εσωτερικού διαγωνισμού COM/A/17/96 να μην εγγράψει τον προσφεύγοντα-ενάγοντα (στο εξής: προσφεύγων) στον πίνακα επιτυχόντων του εν λόγω διαγωνισμού, της απόφασεως με την οποία η Επιτροπή ενέκρινε τον εν λόγω πίνακα και απέρριψε τη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος καθώς και κάθε άλλης συναφούς εκτελεστής πράξεως της Επιτροπής και, αφετέρου, την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησεως για την ηθική βλάβη την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη ο προσφεύγων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pikkung, Πρόεδρο, A. Rotocki και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 20ής Ιανουαρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς και διαδικασία

- 1 Το φθινόπωρο του 1996, η Επιτροπή αποφάσισε να προκηρύξει εσωτερικό διαγωνισμό (COM/A/17/96), για να καταστεί δυνατή η μετάβαση υπαλλήλων από την κατηγορία Β στην κατηγορία Α και για την πρόσληψη 24 περίπου υπαλλήλων διοικήσεως (τμήμα Ι.1 της προκηρύξεως του διαγωνισμού). Στον διαγωνισμό έγιναν δεκτοί να συμμετάσχουν πάνω από 700 υποψήφιοι, μεταξύ των οποίων και ο προσφεύγων, ο οποίος ήταν υπάλληλος της κατηγορίας Β και υπηρετούσε στην Επιτροπή από το 1981.
- 2 Όπως προκύπτει από την προκήρυξη του διαγωνισμού (τμήμα VI.Γ), στην προφορική εξέταση θα γίνονταν δεκτοί να συμμετάσχουν οι 48 υποψήφιοι με την υψηλότερη βαθμολογία στο σύνολο των γραπτών εξετάσεων· στην περίπτωση κατά την οποία στην τελευταία θέση θα ισοβαθμούσαν περισσότεροι του ενός υποψήφιοι, η εξεταστική επιτροπή θα ελάμβανε υπόψη όλους αυτούς τους υποψηφίους.

- 3 Η προκήρυξη του διαγωνισμού διευκρίνιζε εν συνεχεία στο τμήμα VII ότι «η προφορική εξέταση συνίσταται σε συζήτηση της εξεταστικής επιτροπής με τους υποψηφίους (...) η διάρκεια της [οποίας] καθορίζεται από την εξεταστική επιτροπή (...). Η συζήτηση έχει ως στόχο την αξιολόγηση της ικανότητας προφορικής έκφρασης των υποψηφίων και της ικανότητάς τους να ασκήσουν καθήκοντα της κατηγορίας Α (...). Η εξέταση αυτή βαθμολογείται με 0 έως 50 μονάδες (βάση το 25)».

Όσον αφορά την εγγραφή στον πίνακα επιτυχόντων, η προκήρυξη αναφέρει, στο τμήμα VIII, ότι «η εξεταστική επιτροπή καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων που περιλαμβάνει κατ' ανώτατο όριο τους 24 καλύτερους υποψηφίους. Κανείς δεν μπορεί να εγγραφεί στον πίνακα αυτόν αν δεν έχει λάβει τη βάση σε καθεμία από τις δοκιμασίες».

- 5 Η εν λόγω εξεταστική επιτροπή απαρτιζόταν από τον F. Bruchert, πρόεδρο, και τον D. Coyne, αναπληρωτή πρόεδρο, την F. Brunet και τον P. S. Joergensen, μέλη εκπροσωπώντας τη διοίκηση, τακτικό και αναπληρωματικό αντιστοίχως, και από τον F. Weiler και την C. Osorio, μέλη εκπροσωπώντας την επιτροπή προσωπικού, τακτικό και αναπληρωματικό αντιστοίχως.

- 6 Οι γραπτές εξετάσεις πραγματοποιήθηκαν στις 14 Ιουνίου 1997. Ο προσφεύγων πέτυχε στις εξετάσεις αυτές λαμβάνοντας συνολικά 68,5 μονάδες στις 100. Περιελήφθη συνεπώς μεταξύ των 49 υποψηφίων που έλαβαν την καλύτερη βαθμολογία - ο τεσσαρακοστός ένατος και ο τεσσαρακοστός όγδοος υποψήφιος έλαβαν την ίδια βαθμολογία και έγιναν δεκτοί αμφότεροι (βλ. σκέψη 2 ανωτέρω) - και οι οποίοι κλήθηκαν στις προφορικές εξετάσεις.

- 7 Οι προφορικές εξετάσεις πραγματοποιήθηκαν από την 1η έως τη 10η Δεκεμβρίου 1997 και κάθε υποψήφιος εξετάστηκε χωριστά επί 45 λεπτά περίπου. Την 1η, τη 2α και την 9η Δεκεμβρίου, καθήκοντα προέδρου της εξεταστικής επιτροπής εκτέλεσε ο αναπληρωτής πρόεδρος, D. Coupe, ενώ την 3η, 4η, 5η και 10η Δεκεμβρίου ο πρόεδρος της επιτροπής, F. Bruchert. Ο προσφεύγων εξετάστηκε προφορικά στις 4 Δεκεμβρίου 1997, παρουσία των F. Bruchert, F. Brunet, F. Weiler και C. Osorio, τους οποίους επικουρούσε ο Γ. Κατζουράκης, ελληνόφωνο πάρεδρο μέλος.
- 8 Με επιστολή της 15ης Δεκεμβρίου 1997, ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι δεν είχε περιληφθεί στον πίνακα επιτυχόντων, λόγω της βαθμολογίας του στις προφορικές εξετάσεις η οποία ήταν 24/50, η δε ελάχιστη απαιτούμενη ήταν 25.
- 9 Με έγγραφο της 28ης Ιανουαρίου 1998, ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ) και ζήτησε την επανεξέταση των αποτελεσμάτων της προφορικής εξέτασής του.
- 10 Η ένσταση αυτή πρωτοκολλήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 1998 από τη Γενική Διεύθυνση «Προσωπικό και Διοίκηση» (ΓΔ ΧΙΙ). Η ένσταση εξετάστηκε σε διωπηρεσιακή σύσκεψη της 25ης Μαρτίου 1998, στην οποία έλαβαν μέρος, μεταξύ άλλων, εκπρόσωποι της ΓΔ ΧΙΙ, ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής και ο προσφεύγων.
- 11 Κατόπιν της ως άνω συσκέψεως, ο προσφεύγων απέστειλε, στις 7 Απριλίου 1998, στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) υπόμνημα με το οποίο διευκρίνισε την ένστασή του, αναφερόμενος σε δηλώσεις στις οποίες προέβη ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής κατά τη σύσκεψη της 25ης Μαρτίου 1998. Με

το υπόμνημα αυτό κατήγγειλε, μεταξύ άλλων, την κυμανθείσα σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής κατά τη διάρκεια των προφορικών εξετάσεων.

12 Δεδομένου ότι η ως άνω διοικητική ένσταση απορρίφθηκε σιωπηρώς στις 4 Ιουνίου 1998, βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, ο προσφεύγων, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 22 Ιουνίου 1998, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

13 Μετά την άσκηση της προσφυγής, η Επιτροπή, με απόφαση της 2ας Ιουλίου 1998, απέρριψε ρητώς τη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος.

14 Με διάταξη της 24ης Νοεμβρίου 1998, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να εξετάσει κατά την εκδίκαση της διαφοράς επί της ουσίας την αίτηση διεξαγωγής συντηρητικής αποδείξεως, με την οποία ο προσφεύγων ζήτησε να εμφανιστούν ως μάρτυρες τα έξι μέλη της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, προκειμένου να καταθέσουν σχετικά με τη βαθμολογία των προφορικών εξετάσεων. Συγχρόνως, το Πρωτοδικείο έλαβε μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας και κάλεσε την Επιτροπή να προσκομίσει, μεταξύ άλλων, το σύνολο των εγγράφων που αφορούν τις προφορικές εξετάσεις του επίδικου διαγωνισμού.

15 Με έγγραφα της 9ης Δεκεμβρίου 1998 και της 15ης Ιανουαρίου 1999, η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση αυτή και διαβίβασε, μεταξύ άλλων, έγγραφα από τα οποία προκύπτουν τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής που ήσαν παρόντα σε κάθε προφορική εξέταση. Η Επιτροπή ζήτησε και επέτυχε, για ορισμένα από τα έγγραφα που κατέθεσε, εμπιστευτική μεταχείριση, σύμφωνα με την οποία ελεγχόταν μόνο στον δικηγόρο του προσφεύγοντος να συμβουλευθεί τα έγγραφα αυτά στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου.

- 16 Με τηλεομοιοτυπία της 29ης Ιανουαρίου 1999, ο προσφεύγων ζήτησε από το Πρωτοδικείο, μεταξύ άλλων, να καλέσει την Επιτροπή να προσκομίσει το σύνολο των φύλλων εργασίας τα οποία συνέταξαν τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής για τις προφορικές εξετάσεις των υποψηφίων. Με το υπόμνημα απαντήσεως, που κατατέθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1999, ο προσφεύγων υπέβαλε εκ νέου το αίτημα αυτό. Με τις κατατεθείσες στις 11 Μαρτίου 1999 παρατηρήσεις της, η Επιτροπή αντιτάχθηκε στο εν λόγω αίτημα.

- 17 Μετά την κατάθεση του υπομνήματος ανταπαντήσεως, η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε στις 10 Μαΐου 1999.

- 18 Με απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 1999, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο δεύτερο τμήμα, στο οποίο κατά συνέπεια ανατέθηκε η υπόθεση.

- 19 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

- 20 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 20ής Ιανουαρίου 2000.

Αιτήματα των διαδίκων

21 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού περί μη εγγραφής του προσφεύγοντος στον πίνακα επιτυχόντων, την απόφαση με την οποία η ΑΔΑ ενέκρινε και κύρωσε τον εν λόγω πίνακα, την απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως και κάθε άλλη συναφή εκτελεστή πράξη της Επιτροπής,
- να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει το ποσό των 300 000 βελγικών φράγκων (BEF), ως χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που προκλήθηκε στον προσφεύγοντα,
- να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων, ενδεχομένως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

22 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή,
- να αποφασίσει κατά νόμο για τα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας*Επί των ακυρωτικών αιτημάτων*

23 Προς στήριξη των ακυρωτικών αιτημάτων του, ο προσφεύγων προβάλλει διαφόρους λόγους ακυρώσεως. Προβάλλει, κυρίως, την παράβαση των γενικών κανόνων που διέπουν τη βαθμολόγηση στους διαγωνισμούς. Στο πλαίσιο αυτό υποστηρίζει ότι, αν γίνει δεκτός αυτός ο λόγος ακυρώσεως, η Επιτροπή θα υποχρεωθεί να αναθεωρήσει τη βαθμολογία του, πράγμα που θα είχε κατ' ανάγκη ως αποτέλεσμα την *ex tunc* εγγραφή του στον πίνακα επιτυχόντων. Επικουρικώς, ο προσφεύγων

προβάλλει, μεταξύ άλλων, παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, λόγω, ιδίως, των συνεχών μεταβολών της συνθέσεως της εξεταστικής επιτροπής που σημειώθηκαν κατά τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων, αφενός, και παράβαση των κανόνων λειτουργίας της εξεταστικής επιτροπής, αφετέρου.

- 24 Απαντώντας σε προφορική ερώτηση του Πρωτοδικείου, ο προσφεύγων δήλωσε κατά τη συνεδρίαση ότι η προβολή των λόγων ακυρώσεως κατά την προαναφερθείσα τάξη υπαγορεύθηκε από πρακτικούς λόγους. Υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως, όμως, το Πρωτοδικείο κρίνει σκόπιμο να αποφανθεί, κατά πρώτον, επί των λόγων με τους οποίους ο προσφεύγων καταγγέλλει το παράνομο των προφορικών εξετάσεων στο σύνολό τους.
- 25 Πρέπει συνεπώς να συνεξετασθούν ο λόγος ακυρώσεως περί παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων, με τον οποίο ο προσφεύγων καταγγέλλει την κυμαινόμενη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής κατά τη διάρκεια των προφορικών εξετάσεων, και ο λόγος περί παραβιάσεως των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία των εξεταστικών επιτροπών.

- Επιχειρήματα των διαδίκων

- 26 Ο προσφεύγων κάνει λόγο για συνεχή διακύμανση της συνθέσεως της εξεταστικής επιτροπής, αποτέλεσμα της οποίας ήταν ότι οι 49 υποψήφιοι εξετάστηκαν από τρία, τέσσερα ή πέντε άτομα. Ο προσφεύγων επισημαίνει συγκεκριμένα έξι διαφορετικές συνθέσεις της εξεταστικής επιτροπής. Υπό τις συνθήκες αυτές, ήταν αδύνατο να διασφαλιστεί ότι οι εκτιμήσεις επί όλων των υποψηφίων θα διατυπώνονταν υπό συνθήκες αντικειμενικότητας και ισότητας. Ο προσφεύγων διευκρινίζει ότι η εξεταστική επιτροπή δεν λειτούργησε ως τριμελής επιτροπή, δεδομένου ότι τα αναπληρωματικά μέλη όχι μόνο μετείχαν ανεξάρτητα από την παρουσία ή την απουσία του τακτικού μέλους «τους», αλλά και έθεσαν ερωτήσεις στον υποψήφιο και μετείχαν στη συζήτηση για τη βαθμολόγησή του, οι δε παρεμβάσεις τους ήταν παράλληλες και ταυτόχρονες με τις παρεμβάσεις των τακτικών μελών.

- 27 Ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι, αφενός, η «σύνθεση αριθ. 4» (προεδρία από τον τακτικό πρόεδρο), η οποία εξετάσε, μεταξύ άλλων, τον προσφεύγοντα είχε ποσοστό επιτυχίας σαφώς χαμηλότερο των υπολοίπων συνθέσεων - συγκεκριμένα, υπολείπεται κατά 35 % από τον μέσον όρο επιτυχίας των άλλων συνθέσεων - και, αφετέρου, το ποσοστό επιτυχίας των υποψηφίων που εξετάστηκαν υπό την προεδρία του αναπληρωτή προέδρου είναι κατά 50 % υψηλότερο από εκείνο των υποψηφίων που εξετάστηκαν υπό την προεδρία του τακτικού προέδρου.
- 28 Απαντώντας στον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι, καθόλη τη διάρκεια των προφορικών εξετάσεων, η εξεταστική επιτροπή εφάρμοσε κοινά κριτήρια αξιολόγησης και ότι τα κριτήρια αυτά είχαν προαποφασιστεί από τα μέλη της, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η ύπαρξη κοινών κριτηρίων ουδόλως σημαίνει ότι η αξιολόγηση που γίνεται βάσει αυτών είναι ομοιογενής. Η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως απαιτεί ομοιογενή βαθμολόγηση των υποψηφίων, πραγματοποιούμενη με κοινά μέτρα και σταθμά.
- 29 Ο προσφεύγων προσθέτει ότι η άσκηση της προεδρίας από τον D. Coyne, αναπληρωτή πρόεδρο, την 1η, 2α και 9η Δεκεμβρίου 1997 δεν ήταν συνέπεια κωλύματος του προέδρου, αλλά προαποφασισμένη. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η εξεταστική επιτροπή παραβίασε τον κανόνα που επιβάλλει τη συστηματική άσκηση της προεδρίας από το ίδιο πρόσωπο και την παρέμβαση του αναπληρωτή μόνο σε εξαιρετικές και απρόβλεπτες περιπτώσεις.
- 30 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι κατ' αυτόν τον τρόπο η εξεταστική επιτροπή παρέβη τόσο τον «Οδηγό για τις εξεταστικές επιτροπές» που συνέταξε η Επιτροπή όσο και τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 27ης Ιουνίου 1991, T-156/89, Valverde Mordt κατά Δικαστηρίου (Συλλογή 1991, σ. II-407, σκέψεις 121 έως 123), και της 17ης Μαρτίου 1994, T-44/91, Smets κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-97, και II-319).

- 31 Όσον αφορά τη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής, η Επιτροπή τονίζει ότι για κάθε προφορική εξέταση η εξεταστική επιτροπή ήταν πλήρης, συγκείμενη κατά περίπτωση τουλάχιστον από τον πρόεδρό της ή τον αναπληρωτή του, καθώς και από ένα μέλος που εκπροσωπούσε τη διοίκηση και ένα μέλος που εκπροσωπούσε την επιτροπή προσωπικού, τακτικό ή αναπληρωματικό, κατά περίπτωση. Η ταυτόχρονη συμμετοχή του τακτικού και του αναπληρωματικού μέλους δεν καθιστά παράνομες τις εργασίες και τη σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής, εφόσον τουλάχιστον ο πρόεδρος, ένα μέλος ορισθέν από τη διοίκηση και ένα μέλος ορισθέν από το προσωπικό ήταν παρόντες, και τούτο κατά μείζονα λόγο εφόσον όλοι οι βαθμοί των υποψηφίων καθορίστηκαν ομόφωνα και δεν έγινε καμία ψηφοφορία. Εν προκειμένω δε, η βαθμολογία υπήρξε πάντοτε ομόφωνη.
- 32 Όσον αφορά τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η εξεταστική επιτροπή είχε καθορίσει με ομοφωνία όλων των μελών της, σε συνεδρίαση προγενέστερη των προφορικών εξετάσεων, τα τέσσερα κριτήρια αξιολόγησης, τον τρόπο βαθμολόγησης των υποψηφίων, καθώς και τα θέματα εξέτασης. Τα κριτήρια αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκαν σταθερά και με συνέπεια από όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια των εξετάσεων, διασφαλίζοντας έτσι την ομοιογένεια της εξέτασης των υποψηφίων. Μετά το πέρας κάθε εξέτασης, τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής συζητούσαν επί της αποδόσεως του υποψηφίου και συμφωνούσαν επί της βαθμολογίας που αυτός έπρεπε να λάβει. Εν συνεχεία, στο τέλος των εξετάσεων κάθε ημέρας, η βαθμολόγηση των εξετασθέντων υποψηφίων ελεγχόταν συγκριτικά από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και αποφαιζόταν η οριστικοποίησή της με βάση τη συγκριτική αξιολόγηση των υποψηφίων που είχαν εξεταστεί εκείνη τη συγκεκριμένη ημέρα. Σκοπός αυτής της συγκριτικής αξιολόγησης ήταν να αποφευχθούν αδικίες ως προς την αξιολόγηση των πρώτων υποψηφίων κάθε ημέρας, κυρίως δε για τις πρώτες ημέρες. Η βαθμολογία όμως του προσφεύγοντος δεν άλλαξε κατά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας στο τέλος της ημέρας εξέτασής του.
- 33 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, κατά την τελική συνεδρίαση της εξεταστικής επιτροπής, συζητήθηκε επίσης το ενδεχόμενο αναθεώρησης της βαθμολογίας υποψηφίων, αλλά τελικώς δεν έγινε καμία αναθεώρηση βαθμολογίας. Ανεξαρτήτως της παρουσίας ή μη όλων των μετασχόντων στην εξέταση του προσφεύγοντος μελών μετά το πέρας των εξετάσεων, η εξεταστική επιτροπή αποφάσισε να μην αναθεωρήσει προς τα

πάνω τη βαθμολογία των υποψηφίων οι οποίοι, όπως ο προσφεύγων, δεν είχαν ικανοποιητική απόδοση στο κριτήριο της ικανότητας σύνθεσης.

- 34 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο προγραμματισμός της ασκήσεως της προεδρίας από τον αναπληρωτή πρόεδρο υπαγορεύθηκε από την αντικειμενική, δεδομένη και γνωστή αδυναμία του προέδρου να είναι παρών ορισμένες ημέρες. Πράγματι, τόσο ο τακτικός πρόεδρος όσο και ο αναπληρωτής του είναι αμφότεροι προϊστάμενοι μονάδας και το πρόγραμμά τους είναι ιδιαίτερα φορτωμένο.
- 35 Εν συνόψει, η εξεταστική επιτροπή διασφάλισε το ίδιο επίπεδο δυσχέρειας για όλους τους υποψηφίους και αντικειμενική επιλογή των επιτυχόντων. Αποδοχή της απόψεως του προσφεύγοντος θα κατέληγε στο ανεπίτρεπτο συμπέρασμα ότι η αναπλήρωση των μελών της εξεταστικής επιτροπής ουδέποτε είναι δυνατή, διότι η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής αλλάζει εκ των πραγμάτων σε μια τέτοια περίπτωση.

- Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 36 Κατά πάγια νομολογία, οι αξιολογήσεις της εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού κατά την εκτίμηση των ικανοτήτων των υποψηφίων, καθώς και οι αποφάσεις με τις οποίες η εξεταστική επιτροπή διαπιστώνει την αποτυχία ενός υποψηφίου σε μια εξέταση, αποτελούν την έκφραση αξιολογικής κρίσεως. Εντάσσονται στην ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει η εξεταστική επιτροπή και δεν υπόκεινται στον έλεγχο του κοινοτικού δικαστή παρά μόνο σε περίπτωση προφανούς παραβάσεως των κανόνων που διέπουν τις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Νοεμβρίου 1999, T-102/98, Παπαδέα κατά ΕτΠ, που δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 54, της 17ης Δεκεμβρίου 1997, T-166/95, Καραγκιοζοπούλου κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. II-1065, σκέψη 43, και της 11ης Ιουλίου 1996, T-170/95, Carier κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. II-1071, σκέψη 49). Όσον αφορά ειδικότερα τις προφορικές εξετάσεις ενός διαγωνισμού, η εξουσία εκτιμήσεως της εξεταστικής επιτροπής είναι ακόμα ευρύτερη λόγω του στοιχείου της ελευθερίας και της

αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει αυτό το είδος εξετάσεων, που από την ίδια τη φύση τους είναι λιγότερο ομοιόμορφες από τη γραπτή εξέταση, το δε περιεχόμενο τους μπορεί να ποικίλλει αναλόγως της πείρας και της προσωπικότητας των διαφόρων υποψηφίων καθώς και αναλόγως των απαντήσεων που δίνουν στις ερωτήσεις της εξεταστικής επιτροπής (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1997, T-216/95, Moles García Ortúzar κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. II-1083, σκέψη 77).

- 37 Πάντως, το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο έχουν κρίνει κατά κανόνα ότι, στην περίπτωση που ένα κοινοτικό όργανο διαθέτει εξουσία εκτιμήσεως, η τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπει η κοινοτική έννομη τάξη έχει για τον λόγο αυτό πολύ μεγαλύτερη σημασία (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-269/90, Technische Universität München, Συλλογή 1991, σ. I-5469, σκέψη 14, και του Πρωτοδικείου της 9ης Νοεμβρίου 1995, T-346/94, France-aviation κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2841, σκέψεις 32 έως 34). Το Πρωτοδικείο κρίνει βάσει αυτού ότι η ιδιαίτερα ευρεία εξουσία εκτιμήσεως την οποία διαθέτει η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού, όσον αφορά τον τρόπο διεξαγωγής και το ακριβές περιεχόμενο των προφορικών εξετάσεων ενός διαγωνισμού, πρέπει να αντισταθμίζεται από την ιδιαίτερα σχολαστική τήρηση των κανόνων που διέπουν την οργάνωση των εξετάσεων αυτών.
- 38 Συναφώς, η εξεταστική επιτροπή οφείλει, μεταξύ άλλων, να φροντίζει αυστηρά για την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως - θεμελιώδους αρχής του κοινοτικού δικαίου - κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων ενός διαγωνισμού και στο Πρωτοδικείο απόκειται να ασκήσει τον έλεγχο του κατά το αναγκαίο μέτρο προκειμένου να εξασφαλίσει την ίση μεταχείριση των υποψηφίων και την αντικειμενικότητα με την οποία η εξεταστική επιτροπή επιλέγει μεταξύ αυτών (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 1988, 228/86, Goossens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 1819, σκέψη 14, και προπαρατεθείσα απόφαση Smets κατά Επιτροπής, σκέψη 46).

- 39 Υπό το φως αυτών των νομολογιακών αρχών πρέπει να εξεταστεί αν εν προκειμένω - και λαμβανομένης, ιδίως, υπόψη της φύσεως του επίδικου διαγωνισμού - η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής κατά τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων υπήρξε σύμφωνη με τις προαναφερθείσες διαδικαστικές επιταγές.
- 40 Όσον αφορά τη φύση του επίδικου διαγωνισμού, πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τη σχετική προκήρυξη ο διαγωνισμός απέβλεπε στην πρόσληψη υπαλλήλων διοικήσεως «για την πλήρωση των θέσεων που ενδεικτικά υπολογίζεται ότι θα είναι 24». Στην προφορική εξέταση έγιναν δεκτοί να συμμετάσχουν «οι 48 υποψήφιοι με την υψηλότερη βαθμολογία», η δε εξεταστική επιτροπή όφειλε να περιλάβει στον πίνακα επιτυχόντων «κατ' ανώτερο όριο τους 24 καλύτερους υποψηφίους».
- 41 Προς τον σκοπό αυτό, η εξεταστική επιτροπή είχε την υποχρέωση να φροντίσει, στο μέτρο του δυνατού, να διατυπώσει τις εκτιμήσεις της επί όλων των υποψηφίων που μετέσχαν στις προφορικές εξετάσεις υπό συνθήκες αντικειμενικότητας και ισότητας. Η εξεταστική επιτροπή είχε δηλαδή την υποχρέωση να φροντίσει, εξασφαλίζοντας ιδίως τη σταθερότητα της συνθέσεώς της, να «εφαρμόσει με λογική συνοχή» τα κριτήρια βαθμολογήσεως σε όλους τους υποψηφίους (προπαρατεθείσα απόφαση Smets κατά Επιτροπής, σκέψεις 54 και 60).
- 42 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά το άρθρο 3, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος III του ΚΥΚ, η εξεταστική επιτροπή συγκροτείται από τον πρόεδρο που ορίζει η ΑΔΑ και από άλλα μέλη που ορίζει η ΑΔΑ και η επιτροπή προσωπικού. Ο προέχων ρόλος, όμως, του τακτικού προέδρου, μεταξύ των μελών της επιτροπής, αναγνωρίζεται τόσο στο διοικητικό επίπεδο όσο και από τη νομολογία.

- 43 Στον «Οδηγό για τις εξεταστικές επιτροπές και επιτροπές επιλογής» που συνέταξε η ίδια η Επιτροπή, αναφέρεται, στην έκδοση του Οκτωβρίου 1996, ότι «οι πρόεδροι των εξεταστικών επιτροπών καλούνται να ασκήσουν όλη την ηθική επιρροή τους στο σύνολο των μελών της οικείας επιτροπής προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή διεξαγωγή των εργασιών. Διότι η ΑΔΑ τους παρέσχε αυτή την ιδιότητα ακριβώς λόγω της εμπιστοσύνης που τρέφει στο πρόσωπό τους για την καλή διεξαγωγή του διαγωνισμού» (σ. 17). Ο ίδιος οδηγός προσθέτει ότι «ο διορισμός μέλους εξεταστικής επιτροπής δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται με ελαφρότητα και ότι κάθε πρόεδρος ή μέλος πρέπει να γνωρίζουν ότι πρώτιστο καθήκον τους είναι να είναι παρόντες κατά τις εργασίες. Η απουσία είναι αδιανόητη εκτός αν συντρέχει περίπτωση απόλυτης αδυναμίας ή επιτακτικών υποχρεώσεων (...)» (σ. 18). Κατά το ίδιο πνεύμα, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «ο αναπληρωτής του προέδρου μιας εξεταστικής επιτροπής δεν μπορεί να εκτελεί χρέη προέδρου εξεταστικής επιτροπής παρά μόνον εφόσον ο πρόεδρος έχει παραιτηθεί ή αποδεικνύεται ότι ο πρόεδρος αδυνατεί να μετάσχει στις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής λόγω γεγονότων που δεν εξαρτώνται από τη βούληση της διοικήσεως» (προπαρατεθείσα απόφαση Smets κατά Επιτροπής, σκέψη 58).
- 44 Κατά συνέπεια, η εξεταστική επιτροπή όφειλε, εν προκειμένω, να οργανώσει τις προφορικές εξετάσεις κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία σταθερότητα της παρουσίας των μελών της. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το «πρόγραμμα των προφορικών εξετάσεων» που κατάρτισε η εξεταστική επιτροπή προέβλεπε, όπως προσαρμόστηκε στις 11 Νοεμβρίου 1997, ότι οι εξετάσεις αυτές θα διεξάγονταν τρεις εβδομάδες αργότερα, ενώ σε ορισμένες εξετάσεις θα απουσίαζε ο τακτικός πρόεδρος, τον οποίο θα αντικαθιστούσε ο αναπληρωτής, την 1η, τη 2α και την 9η Δεκεμβρίου 1997. Προκύπτει δηλαδή ότι, ήδη από το στάδιο της οργάνωσης των εργασιών της, η εξεταστική επιτροπή δεν προετοίμασε τις προφορικές εξετάσεις κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίσει την αναγκαία σταθερότητα της συνθέσεώς της.
- 45 Όσον αφορά τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων, δεν αμφισβητείται ότι, από τις επτά ημέρες κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι εξετάσεις αυτές, ο τακτικός πρόεδρος απουσίαζε την 1η, 2α και 9η Δεκεμβρίου. Ακριβώς, όμως, στην αρχή των εξετάσεων, όταν καθορίζονται οι βασικοί προσανατολισμοί για την εφαρμογή στην πράξη των κριτηρίων αξιολογήσεως, ο τακτικός πρόεδρος όφειλε να συμμετέχει

στις εργασίες της εξεταστικής επιτροπής. Επιπλέον, λόγω των απουσιών του, ο τακτικός πρόεδρος αγνοούσε τις προφορικές επιδόσεις άνω των 20 υποψηφίων. Η εξεταστική επιτροπή, δηλαδή, εξέτασε σημαντικό αριθμό από τους 49 υποψηφίους, απουσιάζοντας του τακτικού προέδρου της.

- 46 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, όταν ρωτήθηκε από το Πρωτοδικείο σχετικά με τους συγκεκριμένους λόγους κάθε απουσίας, η Επιτροπή περιορίστηκε να επαναλάβει (βλ. σκέψη 34 ανωτέρω) ότι οι δεσμεύσεις της καθημερινής διαχείρισης της διοικητικής μονάδας της οποίας προϊστάται εμπόδισαν τον τακτικό πρόεδρο να παρίσταται κατά τη διεξαγωγή του συνόλου των προφορικών εξετάσεων. Το Πρωτοδικείο συμπεραίνει εξ αυτού ότι η Επιτροπή δεν προσκόμισε στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι ο τακτικός πρόεδρος αδυνατούσε να παραστεί, για λόγους επιτακτικούς και ανεξάρτητους από τη βούληση της διοίκησης, κατά τις προφορικές εξετάσεις της 1ης, 2ας και 9ης Δεκεμβρίου. Το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται πολλώ μάλλον καθόσον οι απουσίες του τακτικού προέδρου είχαν ήδη προβλεφθεί, σύμφωνα με το πρόγραμμα, τρεις εβδομάδες πριν από την έναρξη των εργασιών.
- 47 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, συνεπώς, ότι η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής κατά τις επίδικες προφορικές εξετάσεις δεν ήταν σύμφωνη με τους κανόνες που διέπουν την προεδρία των εξεταστικών επιτροπών.
- 48 Επιπλέον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι τα τρία τακτικά και τα τρία αναπληρωματικά μέλη της εξεταστικής επιτροπής συνεδρίασαν υπό έξι διαφορετικές συνθέσεις και ότι μόνον ένα μέλος της εξεταστικής επιτροπής μετέσχε σε όλες τις προφορικές εξετάσεις και ιδίως στη βαθμολόγηση των εξετασθέντων υποψηφίων. Συναφώς, η Επιτροπή δήλωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, σε κάθε μία από τις προαναφερθείσες συνθέσεις της εξεταστικής επιτροπής και ανεξάρτητα από τον αριθμό των μελών που ήταν πράγματι παρόντα στις διάφορες προφορικές εξετάσεις, η βαθμολόγηση κάθε υποψηφίου έγινε πάντα από τρία μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

- 49 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η συνεχής παρουσία ενός μόνο μέλους βαθμολογητή - που εξάλλου δεν ήταν ούτε ο πρόεδρος ούτε ο αναπληρωτής του - δεν ήταν ικανή να εξασφαλίσει την εκ μέρους της τριμελούς «βαθμολογούσας εξεταστικής επιτροπής» έγκυρη συγκριτική εκτίμηση των διαφόρων υποψηφίων.
- 50 Κατόπιν αυτής της διαπιστώσεως, το στοιχείο ότι οι βαθμολογίες των υποψηφίων αποφασίστηκαν ομόφωνα από την εξεταστική επιτροπή δεν ασκεί επιρροή. Πράγματι, όπως προαναφέρθηκε, οι βαθμολογίες αυτές δεν μπορούσαν να αποφασιστούν εγκύρως χωρίς προηγούμενη σύγκριση όλων των εξετασθέντων υποψηφίων. Ακριβώς όμως, λόγω της κυμαινόμενης συνθέσεως της εξεταστικής επιτροπής, τα μέλη της δεν είχαν παρά μερικές συγκριτικές γνώσεις, δεδομένου ότι μόνον ένα μέλος μετέσχε στην προφορική εξέταση όλων των υποψηφίων. Συνεπώς, σε συγκριτική εκτίμηση όλων των υποψηφίων δεν μπορούσε να προβεί παρά ένα και μόνο μέλος της εξεταστικής επιτροπής, πράγμα που αποδυναμώνει τελείως το επιχείρημα της ομοφωνίας.
- 51 Το ίδιο ισχύει και για το επιχείρημα που η Επιτροπή αντλεί από το στοιχείο ότι, αφενός, η εξεταστική επιτροπή καθόρισε ομόφωνα, πριν από την έναρξη των προφορικών εξετάσεων, τέσσερα κριτήρια αξιολογήσεως, τον τρόπο βαθμολογήσεως των υποψηφίων καθώς και τα θέματα των εξετάσεων και ότι, αφετέρου, όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής χρησιμοποίησαν πάντα αυτές τις παραμέτρους. Η διακύμανση της συνθέσεως της εξεταστικής επιτροπής, η πιο επιβαρυντική εκδήλωση της οποίας ήταν η συνεχής παρουσία στις προφορικές εξετάσεις ενός μόνο μέλους της, συνιστά ένα χαρακτηριστικό της διαδικασίας που αποκλείει, από μόνο του, ότι τα καθορισθέντα κριτήρια αξιολογήσεως «εφαρμόστηκαν κατά λογική συνοχή» στην πράξη (προπαρατεθείσα απόφαση Smets κατά Επιτροπής, σκέψεις 54 και 60) στο πλαίσιο αποτελεσματικής συγκριτικής εκτίμησης όλων των υποψηφίων.

- 52 Πρέπει να σημειωθεί ότι οι προφορικές εξετάσεις που περιορίζονται σε 49 υποψηφίους δεν προκαλούν τη σύμφυτη με τη διοργάνωση ενός μαζικού διαγωνισμού δυσκολία, η οποία συνίσταται στον συμβιβασμό των απαιτήσεων της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων και των δεσμεύσεων που συνδέονται, ιδίως, με τη μακρά διάρκεια των εξετάσεων και/ή τον μεγάλο αριθμό των υποψηφίων.
- 53 Από τον συνδυασμό των διαφόρων περιστατικών της παρούσας υποθέσεως που επισημαίνονται ανωτέρω προκύπτει ότι η εξεταστική επιτροπή δεν μπόρεσε να εξασφαλίσει την ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων κατά τις προφορικές εξετάσεις του επιδίκου διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, η εξεταστική επιτροπή δεν τήρησε τους κανόνες που διέπουν τις εργασίες της (προπαρατεθείσα απόφαση Παπαδέα κατά ΕτΠ, σκέψη 70), πράγμα που πρέπει να χαρακτηριστεί - λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που έχει η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως στο πλαίσιο του παρόντος διαγωνισμού - ως παράβαση ουσιώδους τύπου.
- 54 Για τον λόγο αυτό, ο προσφεύγων δεν υποχρεούται να αποδείξει συγκεκριμένη αρνητική συνέπεια επί των υποκειμενικών δικαιωμάτων του ή ότι η έκβαση του διαγωνισμού θα ήταν διαφορετική αν είχε τηρηθεί ο συγκεκριμένος ουσιώδης τύπος (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Απριλίου 1999, T-50/98, Rasmussen κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. II-319, σκέψεις 22 και 27, και, κατ' αναλογία, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1991, C-291/89, Interhotel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-2257, σκέψη 17, και C-304/89, Oliveira κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-2283, σκέψη 21).
- 55 Επομένως, η προσφυγή είναι βάσιμη καθόσον στρέφεται κατά της αποφάσεως περί μη εγγραφής του προσφεύγοντος στον πίνακα επιτυχόντων.

- 56 Συνεπώς, η απόφαση της εξεταστικής επιτροπής να μην περιλάβει τον προσφεύγοντα στον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού COM/A/17/96 πρέπει να ακυρωθεί και δεν χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιποί λόγοι ακυρώσεως και τα επιχειρήματα που προβάλλει ο ενδιαφερόμενος.
- 57 Ο προσφεύγων ζήτησε επιπλέον την ακύρωση της αποφάσεως με την οποία η ΑΔΑ ενέκρινε και κύρωσε τον εν λόγω πίνακα επιτυχόντων καθώς και κάθε συναφούς εκτελεστής πράξεως της Επιτροπής. Συναφώς, πρέπει, πάντως, να ληφθούν υπόψη όχι μόνον τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, ο οποίος υπήρξε θύμα της κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσας παράνομης συμπεριφοράς, αλλά και τα συμφέροντα των τρίτων, η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των οποίων θα προσβληθεί, ενδεχομένως, αν γίνει δεκτό αυτό το πρόσθετο ακυρωτικό αίτημα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Μαΐου 1998, T-159/96, Wenk κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. II-593, σκέψη 121, και παρατιθέμενη νομολογία). Το Πρωτοδικείο κρίνει, συνεπώς, ότι τα δικαιώματα του προσφεύγοντος θα προστατευθούν επαρκώς αν η ΑΔΑ εξεύρει δίκαιη λύση για την περίπτωση του, η οποία δεν θα συνεπάγεται κατ' ανάγκη την ακύρωση όλων των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ή των διορισμών που έγιναν κατόπιν αυτού (προπαρατεθείσα απόφαση Smets κατά Επιτροπής, σκέψη 64, και παρατιθέμενη νομολογία).

Όσον αφορά το αίτημα της χρηματικής ικανοποίησεως για την ηθική βλάβη

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 58 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η ηθική βλάβη του προκύπτει όχι μόνον από τις παρατυπίες που διέπραξε η καθής κατά τη διάρκεια των προφορικών εξετάσεων, αλλά και από την απρεπή στάση της καθόλη τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας και της παρούσας ένδικης διαδικασίας. Συναφώς, ο προσφεύγων αναφέρεται στην εκπρόθεσμη απάντηση επί της διοικητικής ενστάσεώς του και στο αίσθημα αβεβαιότητας που του προκάλεσε αυτή η παρατυπία, καθώς και στις αιτήσεις εμπιστευτικής μεταχειρίσεως που η καθής υπέβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου.

- 59 Η Επιτροπή υποστηρίζει, καταρχάς, ότι το αίτημα περί χρηματικής ικανοποίησης είναι νέο, καθόσον δεν περιελήφθη ούτε στην αρχική ένσταση του προσφεύγοντος ούτε στο υπόμνημα που κατέθεσε αυτός στις 7 Απριλίου 1998. Κατά συνέπεια, το αίτημα αυτό είναι απαράδεκτο. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, παρά τη μη εμπρόθεση κοινοποίηση της έγγραφης απαντήσεώς της στη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος, ο τελευταίος είχε πλήρη γνώση της θέσεως της καθής επί των διαφόρων επιχειρημάτων του πριν από την άσκηση της παρούσας προσφυγής-αγωγής και δεν τελούσε σε κατάσταση αβεβαιότητας. Όσον αφορά τα αιτήματα εμπιστευτικότητας που υπέβαλε, η Επιτροπή τονίζει ότι εναπόκειται αποκλειστικώς στην κρίση του Πρωτοδικείου να εκτιμήσει το βάσιμο των εν λόγω αιτημάτων της. Τα έγγραφα, τα οποία μόνον ο συνήγορος του προσφεύγοντος μπορούσε να συμβουλευθεί στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, ήσαν ακριβώς εκείνα τα οποία το Πρωτοδικείο χαρακτήρισε εμπιστευτικά. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων δεν έχει κανένα δικαίωμα χρηματικής ικανοποίησης για τον λόγο αυτό.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 60 Κατά πάγια νομολογία, η ακύρωση της πράξεως που προσέβαλε ένας υπάλληλος συνιστά, καθεαυτή, προσήκουσα και, κατ' αρχήν, επαρκή ικανοποίηση για κάθε ζημία που υπέστη ενδεχομένως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Φεβρουαρίου 1990, 343/87, Culin κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-225, σκέψη 26, και του Πρωτοδικείου της 28ης Νοεμβρίου 1991, T-158/89, Van Hecken κατά ΟΚΕ, Συλλογή 1991, σ. II-1341, σκέψη 37, και της 16ης Δεκεμβρίου 1993, T-58/92, Moat κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1443, σκέψη 71).
- 61 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι ο προσφεύγων δεν δικαιολογεί, υπό τις παρούσες συνθήκες, καμιά ηθική βλάβη η οποία δεν μπορεί να ικανοποιηθεί προσηκόντως με την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η ακύρωση αυτή αποτελεί, συνελπώς, επαρκή κύρωση της παράνομης συμπεριφοράς της οποίας ο προσφεύγων υπήρξε θύμα. Μόνο στην περίπτωση που η Επιτροπή αρνηθεί να πράξει τα δέοντα κατόπιν της ακυρώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 233 ΕΚ, θα μπορεί ο προσφεύγων να επικαλεστεί ηθική βλάβη (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Οκτωβρίου 1992, T-84/91, Meskens κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. II-2335, σκέψεις 89 έως 92). Όσον αφορά τα

έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο προσφεύγων λόγω του ότι ο δικηγόρος του υποχρεώθηκε να συμβουλευθεί ορισμένα εμπιστευτικά έγγραφα στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, πρόκειται, εν πάση περιπτώσει, για έξοδα που μπορούν να αναζητηθούν κατά την έννοια του άρθρου 91, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας.

- 62 Κατά συνέπεια, το περί χρηματικής ικανοποίησης αίτημα πρέπει να απορριφθεί, οπότε παρέλκει η εξέταση του παραδεκτού του.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 63 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον ο νικήσας διάδικος έχει διατυπώσει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής να μην εγγράψει τον προσφεύγοντα στον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού COM/A/17/96.

- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.
- 3) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Pirrung

Potocki

Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Μαρτίου 2000.

Ο Γραμματέας
H. Jung

Ο Πρόεδρος
J. Pirrung